

Her çocuğun ilgili bir babaya ihtiyacı var

Çocuğun özgüveninin gelişmesi, kendini güvende hissetmesi ve kaygılarının azalması açısından baba iletişimi çok önemli. Her çocuğun sevgi dolu, ilgilenen ve destekleyici bir babaya ihtiyacı vardır.

Öncelikle çocukların anne-babalara Rabb'in katından verilen çok değerli emanetler olduğunu derinden idrak etmemiz lazım. Anne-baba olmak çok dikkatli olmayı gerektiren bir konum. Evlatlarımızı güzel, dengeli, insan gibi insan olarak yetiştirme konusunda göstereceğimiz hassasiyet, ta torunlarımıza kadar etkisi devam edecek olan bir sürecin güvencesi.

Evladın yanında olup da etkisiz olmak

Ama gelin görün ki bazen, imtihan sırrı olarak anne-baba çocuğunun yanında olamayabiliyor. Bazen de yanında oldukları halde yanında değilmiş gibi etkisiz oluyorlar. Beden olarak var olsalar da annelik, babalık misyonuna sahip olamayan bireyler olup, evlatlarını yetim bırakabiliyorlar.

Hâlbuki bir çocuğun anne ve babasının birlikte sağladığı dengeye ihtiyacı vardır.

O halde ne yapacağız?

Bu soruyu cevaplamadan önce Peygamber Efendimizin işaret ettiği vurgudan hareketle “baba” misyonu neden ve ne kadar önemli buna bir bakmaya çalışalım.

Babanın rolü anne kadar önemli

Araştırmalar, yukarıda saydığımız özelliklerin çocukta gelişmesi açısından baba ile kurulan iletişimin önemini de açıkça ortaya koyuyor.

Özellikle ruhsal sağlığı yerinde çocukların yetişmesinde babalar da en az anneler kadar önemli rol oynuyor. Baba ile çocuk arasındaki yetersiz veya hatalı bir ilişki, çocuğun bütün hayatını olumsuz yönde etkileyebilecek adımlara adeta zemin hazırlarken, tam aksine sağlıklı bir ilişki ise pek çok önemli avantaj sağlıyor.

Örneğin; çocuğun çok daha özgüvenli olması, empati kurabilmesi ve daha sosyal bir yaşam sürmesi gibi!

Baba çocuk eğitiminde daha aktif rol almalı

Sağlıklı baba-çocuk ilişkisi, sosyal yaşam kavramını geliştiriyor. Çocuklar anne ile sevgiyi ve güvenmeyi öğrenirken, baba ile de toplumsallaşmayı, yani kurallara uymayı, paylaşmayı ve problem çözmeyi öğreniyor. Baba, çocukla olan ilişkisinde ne kadar aktif olursa, çocuk da başkalarının varlığını o kadar hızlı kabullenmeyi ve başkalarını sevebilmeyi öğreniyor. Bakım ve eğitimde babanın daha aktif rol alması; problem çözme becerilerinde daha yüksek performans, daha yüksek duygusal zekâ puanları, öğrenme becerilerinin ve zekânın daha iyi olması, sosyal ilişkilerde daha fazla başarılı olma, daha fazla kendine güven duyma ve daha gelişmiş bir sorumluluk duygusu sağlaması demek oluyor.

Çocuğun kaygısını baba azaltır

İşin gerçeği, anne-baba misyonu birçok yönden çocuğun kimliği, şahsiyeti, karakteri, eğitimi ve gelişimi için çok önemli. Çocuğun özgüven ve liderlik gibi özelliklerinin gelişmesi, kendini güvende hissetmesi ve kaygılarının azalması açısından babası ile iletişimi çok önemli. Tutarlı ve destekleyici bir baba, çocukların kurallara uyum sağlamasını, bireyselleşmesini kolaylaştırıyor. Yani her çocuğun sevgi dolu, ilgilenen ve destekleyici bir babaya ihtiyacı vardır.

Efendimizin babalık modeli örnek alınmalı

Çocuklarımızın yaşadıkları sıkıntılara karşı, Efendimizin babalık modelini örnek alıp, çocuklarımıza da bunu öğretebilirsek, onlardaki en zor görünen travmalar bile Allah'ın izniyle tesirsiz ve zararsız kalacaktır.

Çocuk için baba misyonu, onun sağlıklı bir cinsel kimlik edinmesi açısından çok önemli. Erkek çocuğunun baba ile özdeşleşmesi, cinsel gelişimi ve toplumsallaşması açısından önemli. Kız çocukları içinse baba hayatlarında tanıdıkları ilk erkek. Bu sebeple baba ile kurulan ilişki çocuğun kendi cinsel kimliğini ve gelecekte karşı cinsle kurulacak ilişkilerin kalitesini ve şeklini belirliyor. LGBT kavramının bu kadar hayatımıza yakın olduğu bir dünyada bu konunun önemi de asla ihmal edilemez.

Baba ilgisi çocuğun güvenini artırıyor

Baba misyonu ayrıca çocuğun zekâ gelişimine de katkı sağlıyor. Araştırmalara göre; babanın çocuklara artan ilgisi ile zekâ yüksekliği arasında artan bir ilişki var. Çünkü babanın varlığı, çocuğa uyaran yönünden daha zengin bir çevre sağlamış oluyor. Babası ile ilişkisi iyi olan çocukların hem okul hem de okul sonrasındaki iş ve sosyal yaşantıları daha yolunda gidiyor. Baba ilgisi, özgüvenini geliştiriyor. Babasıyla iyi ilişkileri olan çocuklar, özgüveni yüksek ve kendini rahat ifade edebilen yetişkinler oluyor.

Babanın sevgi ve desteğini hissetmek, çocuğun kendine ve yapabileceklerine olan güvenini artırıyor. Babalar aynı zamanda çocukları sınırlarını zorlamaya ittiklerinden, arkalarında birilerinin olduğunu bilmek her zaman çocukların girişimciliğini artırıyor.

Efendimizin babalığını örnek almak

Babanın çocuğun üzerindeki önemi ortada. Fakat konunun vurgulamak istediğimiz başka bir yönü daha var: Efendimizin bizlere bir baba mesabesinde olması ve rehber olarak hayatımıza yön vermesi gerekliliği. Biyolojik babamız kim ve nasıl olursa olsun, “Beni Rabbim terbiye etti ve terbiyemi güzel yaptı.” (1) buyuran ve “Ahlâkı Kur’an olan.” (2) Rehberimizin terbiyesiyle donatılmamız bizi huzurlu kılacaktır. Yani, “Çocuklarımıza iyi baba olmalıyız.” mantığından çok öte, babamız yoksa veya faydalı olamıyorsa, sünnete sarılmanız, size bir babanın sağladıklarından çok daha fazlasını sağlayacaktır.

Bizlere baba hükmünde olduğunu kendileri ifade buyuran Peygamberimiz (sas), bu sözleriyle bizlere muhteşem bir ufuk açıyor, umut oluyor. Adeta, yetişilen kültürün yanlış uygulamalarına, sıkıntılı geçirilen çocukluklara, hatalı anne-baba eğitimlerine, zalim uygulamaların sebep olduğu eksikliklere ve kaderin değişik imtihanlarına karşı, çok değerli bir kalkan ve ihsan sunuyor Efendimiz.

Eskiden yaşadığımız yahut hâlihazırda yaşanan sıkıntılar ne olursa, olsun Sünneti Seniyyeye dikkat eder ve Efendimizin (sas) rehberliğine hassasiyet gösterirsek en zor görünen travmalarımız bile biiznillah tesirsiz ve zararsız kalır.

Efendimizin (sas) duası ve rehberliği sizin ve ailenizin üzerine olsun.

Çocuğun duymak istediği kelime: Yanındayız

Ayrıca babalar çocukların kendini daha güçlü hissetmesini sağlıyor: Babayla iyi bir ilişki, sağlam bir ruh sağlığının da tamamlayıcısı oluyor. Babayla iyi iletişimin hem çocuklukta hem de yetişkinlikte; ruhsal sorunlara ve sıkıntılara karşı, ruh sağlığı üzerinde koruyucu etkisi bulunuyor. Babanın sevgisi ve verdiği güven, psikolojik olarak çocuğun kendini daha güçlü hissetmesini sağlıyor. Bu da hayatın içerisinde karşılaştığı strese sebep olan durumlarla daha iyi mücadele edebilmesine katkıda bulunuyor.

Anne-babalar unutmamalı ki; Çocukların hayatındaki en değerli şeylerden biri, yaşadıkları bir olumsuzluk karşısında ebeveynlerinden duyacağı, “Yanımdayız.” ifadesidir.

1) Süyûtî, el-Câmiu’s-Sağîr, I, 12

2) Müslim, Müsâfirîn 139. Ayrıca bk. Nesâî, Kıyâmü’l-leyl 2

(Yazar: **Dr. Figen Barlas Es**)